

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Asjakohane äriühingute läbipaistvuse raamistik“**(omalgatuslik arvamus)**

(2017/C 075/03)

Raportöör: **Vladimíra DRBALOVÁ**

Täiskogu otsus	21.1.2016
Õiguslik alus	kodukorra artikli 29 lõige 2 omalgatuslik arvamus
Vastutav seksioon	majandus- ja rahaliidu ning majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse seksioon
Vastuvõtmine seksioonis	29.11.2016
Vastuvõtmine täiskogus	14.12.2016
Täiskogu istungjärk nr	521
Hääletuse tulemus	219/3/14
(poolt/vastu/erapooletuid):	

1. Järeldused ja soovitused

1.1. Komitee peab äriühingute läbipaistvust mõõdapääsmatuks ning toetab kõiki algatusi, mille eesmärk on muuta äritegevus jätkusuutlikuks ja pikas perspektiivis prognoositavaks. Läbipaistvus on oluline nii kõigi osalejate kui ka äriühingute endi jaoks, samuti nende kuvandi parandamiseks ning töötajate, tarbijate ja investorite usalduse suurendamiseks.

1.2. Komitee tunnistab, et enamik ELis tegutsevaid äriühinguid on tõepoolest läbipaistvad. Kuid mitu viimase aja skandaali näitavad, et läbipaistvust tuleb parandada ja see peaks üldiselt saama äriühingu jätkusuutliku strateegia osaks. Investorid ja osanikud pööravad järjest enam tähelepanu mitte ainult äriühingute tasuvusnäitajatele, vaid ka ettevõtja sotsiaalse vastutuse kvalitatiivsetele näitajatele⁽¹⁾, mis aitavad vähendada sotsiaalseid riske ja tagada äriühingute jätkusuutliku arengu. Ettevõtjate ja muude sidusrühmade vajaduste rahuldamiseks peaks teave olema asjakohane ja kulutõhusalt kogutav.

1.3. Komitee märgib, et liikmesriikide valitsused peaksid motiveerima ja julgustama äriühinguid läbipaistvuse eeliseid kasutama, kuna see annab häid võimalusi äriühingutele endile ja toetab neid nõuete täitmisel.

1.4. Komitee leiab, et samaaegselt tuleb keskenduda nii antava teabe kasulikkusele ja ulatusele kui ka selle kvaliteedile ja õigsusele. Läbipaistvuse edendamiseks tuleks keskenduda nii tulemuste saavutamisele kui ka teabe esitamise ja avaldamise protsessile. Teabe esitamisel tuleks silmas pidada nii tulevikku kui ka varasemat tegevust.

1.5. Komitee teeb komisjonile ettepaneku täiendavateks meetmeteks, mis võimaldaksid äriühingutel täita läbipaistvuskohustusi ja jääda maailmas konkurentsivõimeliseks.

1.6. Komitee üldiselt mõistab, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad tegutsevad eritingimustes. Seetõttu tuleks neile kehtivaid eeskirju lihtsustada, et neil oleks võimalik anda täieliku läbipaistvuse tagamiseks sobivamal viisil aru. Komitee väljendab heameelt suutlikkuse suurendamise projekti üle, mis aitab VKEsid probleemide lahendamisel.

⁽¹⁾ COM(2011) 681 final.

1.7. Komitee hinnangul tuleb kõigi teabe avaldamise algatuste korral keskenduda sidusrühmade tegelikule teabevajadusele, hõlmates nii ühtsete näitajate kogu kui ka võttes arvesse äriühingu liiki ja selle tegutsemisvaldkonda.

1.8. Komitee rõhutab, et ettevõttes jääb ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja läbipaistvuse poliitika töötajate pühendumiseta ebatõhusaks ja nad tuleks seepärast kaasata sotsiaalpartnerite vahelistesse konsultatsioonidesse.

1.9. Kuna ettevõtjate aruandlus on suunatud üha laiemale ringile, huvitub üha rohkem sidusrühmi äritegevuse rohkematest aspektidest. Komitee arvates on seetõttu oluline hinnata praegust aruandluse vormi ja kohandada see otstarbele sobivaks.

2. Üldine taust

2.1. 2010. aastal avaldas komisjon **teatise, milles esitas 50 ettepanekut ühtse turu parandamiseks**. Selles rõhutatakse, et ettevõtted peavad ise samuti ühistes jõupingutustes osalema, näidates üles neilt nõutavat vastutust ja läbipaistvust nii oma töötajate, osanike kui ka ühiskonna ees laiemalt. Komisjon rõhutas, et ettevõtete juhtimist on võimalik veelgi parandada, eelkõige seoses juhatuse koosseisu ja eri huvirühmade, sealhulgas naiste esindatusega selles, et suurendada tööühendust, ettevõtlust ja kaubandust⁽²⁾. Tunnistatakse ärireeetika ja -väärtuste panust majanduse elavdamisse.

2.2. Komisjon avaldas 2011. aastal dokumendi „**ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas**“⁽³⁾, milles esitas uue mõiste „ettevõtja vastutus tema tegevusega ühiskonnale avalduva mõju eest“. Strateegia üks alustala on tegevuskava, mille eesmärk on finants- ja sotsiaalvaldkonna aruandluse integreerimine.

2.3. 2012. aastal võttis komitee vastu arvamuse ELi uuendatud ettevõtja sotsiaalse vastutuse strateegia⁽⁴⁾ kohta, rõhutades, et keerulises majanduslikus ja poliitilises olukorras annab selline vastutus võimaluse äriühingutega positiivselt lävida. Tähtis on ära tunda ettevõtja sotsiaalse vastutuse meetmete taga olevaid stiimuleid. Teatistes on esile toodud mitmesugune kasu ja seda tuleks koos hea tava näidetega paremini tutvustada, et ettevõtjaid teavitada ja julgustada ettevõtja sotsiaalsele vastutusele tugevamalt pühendumisele.

2.4. Komitee on viimastel aastatel koostanud mitu arvamust, millele käesolevas arvamuses ka viidatakse. Neis arvamustes rõhutatakse, kuid võrd tähtis on ettevõtja sotsiaalne vastutus, äriühingu läbipaistvus, mittefinantsteabe avaldamine ja asjaomaste sidusrühmade – investorite, tarbijate, töötajate ja neid esindavate ametiühingute ning vabariikide – kaasamine kõnealusesse protsessi. Käesolevas arvamuses soovib komitee keskenduda kogu protsessi asjakohasele raamistikule.

3. Sotsiaalselt vastutustundlike ja läbipaistvate äriühingute nimel

3.1. 2008. aasta majanduskriis ja selle sotsiaalsed tagajärjed on mõnevõrra kahjustanud kodanike usaldust äriühingute vastu ning praegu on üldsuse ja investorite tähelepanu keskmes ettevõtjate sotsiaalne ja eetiline käitumine. Arvukamad sidusrühmad on nüüd huvitatud äritegevuse arvukamatest aspektidest.

3.2. Investorid soovivad läbipaistvust ja kontrolli oma investeeringute üle ning tahavad teada, milline on nende raha negatiivne või positiivne mõju keskkonnale ja ühiskonnale. Kõige olulisemad mittefinantsteabe allikad investorite jaoks on jätkusuutlikkuse ja sotsiaalse vastutuse aruanded ning aastaaruanded. Kvalitatiivsed poliitilised avaldused on olulised finantskasu hindamiseks, kuid kvantitatiivseid tulemuslikkuse põhinäitajaid peetakse vältimatuks.

⁽²⁾ COM(2010) 608 final.

⁽³⁾ COM(2011) 681 final.

⁽⁴⁾ ELT C 229, 31.7.2012, lk 77.

3.3. Õigusnormidest ja läbipaistvuse puudumisest mittehoolivate äriühingute esimesed ohvrid on nende töötajad. Töötajatel on siiski keskne roll äriühingute arengus: nende töökohakindlus, töötasu, tervis ja töötingimused sõltuvad sellest. Neil on õigus nõuda läbipaistvust ja enda teavitamist ning kaasamist äriühingu finantsolukorda, sotsiaal-, keskkonna- ja majanduspoliitikat puudutavate otsuste langetamisse.

3.4. Tarbijad soovivad läbipaistvust ja eeldavad seda enda jaoks olulistes valdkondades. Läbipaistvuse poliitika rakendamine suhtes teiste sidusrühmadega (töötajad, kodanikud ja tarbijad) toimub suures osas just äriühingute endi huvides. Sageli tähendab see lihtsalt tarbijatele faktide esitamist ja nende abistamist teadlikele ostuotsustele tegemisel. Lõpuks teenivad just sellised äriühingud teadlikumate klientide lojaalsuse⁽⁵⁾. Toiduainetööstus on selle asjaolu suhtes äärmiselt tundlik. Centre for Food Integrity⁽⁶⁾ viimaste uuringute kohaselt toob suurem läbipaistvus kaasa tarbijate suurema usalduse toidu vastu. Nad määratlevad selge viisi selle saavutamiseks.

3.5. Globaliseerumise tulemusena on paljud äripartnerid ja sidusrühmad huvitatud rohkemast teabest arvukamate riikide äritegevuse eri tahkude kohta.

3.6. Läbipaistvus on usalduse alus ja äriühingud vajavad ühiskonna usaldust. Kuid sageli valitseb siiski lõhe kodanike ootuste ja selle vahel, milline on nende arvates ettevõtete tegelik käitumine. Selle põhjuseks on osaliselt teatud ettevõtete vastutustundetu käitumine, teisalt aga mõne ettevõtte liialdamine oma saavutustega keskkonna- ja sotsiaalvaldkonnas. Mõnikord on selle põhjuseks ka kodanike vähesed teadmised äriühingute saavutuste ja nende tegevusele seatavate piirangute kohta.

3.7. **Sel põhjusel käivitas Euroopa Komisjon 2009. aastal äriühingute läbipaistvust käsitleva töötubade sarja.** Euroopa äriühingud võtsid töötoad positiivselt vastu, kuna tegemist oli äärmiselt ajakohase algatusega kriisiperioodil, mil läbipaistvus ja ettevõtja sotsiaalne vastutus laiemalt võisid aidata taastada avalikkuse usaldust äriühingute vastu, mida kestav majanduskriis oli juba teataval määral kahjustanud. Algatus oli suunatud erinevatele sidusrühmadele (tööandjad, ametiühingud, vabatahtlused, meedia) ja see oleks pidanud aitama komisjonil kavandada järgmisi samme.

3.7.1. Algatusest saadud õppetunnid.

- Paljudes äriühingutes on läbipaistvuse ala saadud juba positiivseid tulemusi. Ettevõtja sotsiaalne vastutus on nüüd lisatud ettevõtete äristrateegiasse.
- Teabe juurdepääs on oluline paljude sidusrühmade jaoks, kuid nad vajavad eri eesmärkidel erinevat teavet. Erinevate sektorite tingimused ja vajadused on erinevad.
- Arvamused erinevad eelkõige tulemuslikkuse põhinäitajate osas. Enamik muid liikmesriikide huvirühmi eelistab selget põhinäitajate kogu, sealhulgas tööhõive- ja keskkonnaasjades. Äriühingud leiavad, et üles tuleb näidata paindlikkust ning et ühtne mudel kõigi jaoks ei ole õige lahendus.
- VKEde jaoks on oluline teabe esitamise võimekuse küsimus. Kuna sidusrühmi on palju, igapähe neist on vaja erinevat teavet ja kõigil on erinevad ootused, võib ettevõtjate halduskoormus olla suur.
- Läbipaistvuse protsessis tuleb keskenduda nii saavutatud tulemustele kui ka teabe esitamise ja avaldamise protsessile. Ettevõtja sotsiaalne vastutus tuleks lisada äristrateegiasse ja integreeritud aruandlus on üks viis selle tagamiseks.

⁽⁵⁾ <https://www.visioncritical.com/5-brands-employed-transparency-marketing-and-won/>

⁽⁶⁾ „A clear view of transparency and how it builds consumer trust“, 2015 Consumer trust research, The Centre for Food Integrity.

— Läbipaistvus ja ettevõtja sotsiaalse vastutuse aruannete avaldamine pakuvad lisakasu nii äriühingutele ja nende töötajatele, nende toodete ja teenuste saajatele – st tarbijatele ja kodanikele – kui ka investoritele.

4. Komisjon suurendab läbipaistvuse ja muu kui finantsaruandluse nõudeid

4.1. ELi strateegias ettevõtja sotsiaalse vastutuse kohta sedastab komisjon, et sotsiaalse ja keskkonnateabe, sh kliimamuutusega seotud teabe avalikustamine aitab kaasata sidusrühmi ja tuvastada olulisi jätkusuutlikkusriske. Tegemist on olulise vastutuse parandamise elemendiga, mis võib aidata avalikkusel ettevõtteid rohkem usaldada. Ettevõtete ja muude sidusrühmade vajaduste rahuldamiseks peaks teave olema asjakohane.

4.1.1. Komisjon tunnistab ka, et järjest enam äriühinguid avaldab sotsiaalsed ja keskkonnateavet. VKEd esitavad seda teavet tihti mitteametlikult ja vabatahtlikult. Ühe allika kohaselt avaldab ettevõtja sotsiaalse vastutuse või jätkusuutlikkuse kohta aruandeid umbes 2 500 Euroopa ettevõtjat, mis asetab Euroopa Liidu selles valdkonnas maailmas juhtivale kohale⁽⁷⁾.

4.2. 2013. aastal esitas komisjon Euroopa Parlamendi algatusel seadusandliku ettepaneku, milles käsitletakse **kõigi sektorite äriühingute esitatava sotsiaalse ja keskkonnateabe läbipaistvust**⁽⁸⁾. Nn raamatupidamisdirektiivide muutmise eesmärk oli kehtestada teatavatele suurtele äriühingutele (hetkel umbes 6 000 ettevõtjat ja üksust ELis) nõue avalikustada aastaaruannetes asjaomane mittefinantsteave ja mitmekesisust käsitlev teave.

4.2.1. Mitmes liikmesriigis toimub direktiivi ülevõtmine riiklikul tasandil ettevõtjaga konsulteerides, nii et rakendamise käigus kasutatakse direktiivi pakutavat paindlikkust, ei minda selle kohaldamisalast kaugemale, pakutakse ettevõtjatele õiguskindlust ning tagatakse kooskõla tegelike vajadustega. Sellega seoses on komitee koostanud arvamuse,⁽⁹⁾ milles ta rõhutab õigust sellisele paindlikule ja asjakohasele vahendile, et parandada teabevahetust osanike, investorite, töötajate ja teiste sidusrühmadega, ning tunneb heameelt asjaolu üle, et ettepanek on suunatud vaid suurtele äriühingutele.

4.2.2. Komisjon koostab muud kui finantsaruandlust käsitlevaid mittesiduvaid suuniseid, võttes aluseks avaliku arutelu tulemused. Hõlbustamiseks sidusrühmadega toimuvaid järelkonsultatsioone⁽¹⁰⁾, tutvustas Euroopa Komisjon selgitavat taustadokumenti, milles esitatakse peamised põhimõtted muu kui finantsteabe avalikustamise kohta. Selline avaldatud teave peaks olema oluline, usaldusväärne, tasakaalustatud ja arusaadav, terviklik ja täpne, strateegiline ja tulevikku vaatav, sidusrühmadele suunatud, äriühingu-/sektoripõhine, kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajatega ning järjepidev.

4.3. Kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020“, milles kutsutakse üles parandama Euroopa ettevõtluskeskkonda, avaldas komisjon 2014. aastal **ettepaneku direktiivi kohta, mille eesmärk on luua Euroopas äriühingute, investorite ja töötajate jaoks ajakohane ja tõhus äriühingu üldjuhtimise raamistik**,⁽¹¹⁾ mis vastab tänapäeva ühiskonna ja muutuva majanduskeskkonna vajadustele.

4.3.1. See ettepanek peaks aitama kaasa ettevõtete pikaajalisele jätkusuutlikkusele ELis ning looma aktsionäride jaoks pikaajalisemad perspektiivid, tagades niiviisi paremad tingimused selliste äriühingute toimimiseks, kelle aktsiatega kaubeldakse ELi reguleeritud turgudel. Oma arvamuses⁽¹²⁾ rõhutas komitee, et ettepanek tooks kaasa stabiilema ja jätkusuutlikuma äriühingu üldjuhtimise ja investeerimiskeskonna Euroopas, samuti asjaolu, et oma mõjuhinnangus väidab komisjon, et esitatud ettepanekud tooksid kaasa vaid marginaalse halduskulude kasvu noteeritud äriühingute jaoks. Direktiivi hindamisel on oluline käsitleda seda tasakaalu lähemalt.

4.4. 2015. aasta oktoobris avaldas komisjon uue strateegia „Kaubandus kõigile. Vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole“, milles esitatakse visioon ELi poliitika suundumustest eesmärgiga peegeldada vajadust vastutustundlikuma ja läbipaistvama kaubanduspoliitika järele.

⁽⁷⁾ CorporateRegister.com

⁽⁸⁾ COM(2013) 207 final.

⁽⁹⁾ ELT C 327, 12.11.2013, lk 47.

⁽¹⁰⁾ Töötuba sidusrühmadega mittefinantsalast aruandlust käsitlevate mittesiduvate suuniste üle, 27.9.2016 Brüsselis, korraldajaks Euroopa Komisjon/finantsstabiilsuse, finantsteenuste ja kapitaliturgude liidu peadirektoraaat.

⁽¹¹⁾ COM(2014) 213 final.

⁽¹²⁾ ELT C 451, 16.12.2014, lk 87.

4.4.1. Peatükis „Väärtustel põhinev kaubandus- ja investeerimispoliitika“ teatab komisjon tarbijate õiguste tugevdamisest. Selleks tuleb tugevdada ettevõtja sotsiaalse vastutusega seotud algatusi ja nõuetekohast hoolsust tooteahelas, keskendudes inimõiguste austamisele ning väärtusahelate sotsiaalsetele – sealhulgas töötaja õigused – ja keskkonnaaspektidele. Komisjon soovib tugevdada vabakaubanduslepingutes säästva arengu mõõdet.

4.4.2. Arvamuses inimväärse töö kohta ülemaailmses tarneahelates⁽¹³⁾ sedastatakse: „Komiteel on jätkusuutlikkuse valdkonnas palju kogemusi, osaledes vabakaubanduslepingu selleteemaliste peatükkide rakendamises ja järelevalves ning tegutsedes paljudes kodanikuühiskonna komiteedes, mis võimaldavad tal teha ettepanekuid õiglase tasakaalu leidmiseks vajalike õigusnõuete (inimõiguste ja töötajate õiguste, läbipaistvuse ja korrupsioonivastase võitluse valdkonnas) ja hargmaiste ettevõtjate vajaliku paindlikkuse (oma ülemaailmsete tarneahelate tõhusaks korraldamiseks ja arendamiseks vastavalt erinevatele kohalikele oludele) vahel.“

4.4.3. Kõrgemad normid muu kui finantsteabe aruannete avaldamiseks võiksid olla oluliseks punktiks kaubanduspoliitikas. Reguleerimine ülemaailmsel tasandil, sealhulgas kaubanduslepingutes, peaks suurendama läbipaistvust muu kui finantsteabe avaldamisel sellistes riikides nagu Ameerika Ühendriigid ja Hiina, et tagada Euroopa ettevõtjatele võrdsed tingimused.

4.4.4. Komisjon kavatab tugevdada stiimuleid, et julgustada eeskätt rahvusvahelisi ettevõtteid avaldama teavet hoolsuskohustuse kohta – tegemist on **ambitsioonikama lähenemisviisiga mineraalide kaevandamisele konfliktipiirkondades**,⁽¹⁴⁾ püüdega parandada partnerlust uutes valdkondades vastutustundlike väärtusahelate nimel ja avaldada ülevaade ettevõtete aruannetest vastutustundliku tarneahela kohta.

4.4.5. Komisjoni nõuded eetilise kaubanduse ning inimõiguste edendamise ja kaitse valdkonnas võidakse inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2015–2019)⁽¹⁵⁾ rakendamise tulemusena asendada uute nõuetega ettevõtjatele. Välisasjade nõukogu järeldustes (juuni 2016) rõhutatakse äritegevuse tähtsust, mis võimaldab turgudel tunnustada, ergutada ja autasustada inimõigusi.

4.5. Jaanuaris 2016 esitles komisjon **maksustamise vältimise vastast paketti** eesmärgiga tagada tõhus maksustamine ning maksude suurem läbipaistvus.

4.5.1. Üks **rahvusvahelisi ettevõtteid ja kontserne mõjutav** eritählepanu pälviv valdkond on **riikide lõikes esitatud aruandlus** (nõue koostada kontserni tehingute deklaratsioon, andmed tulude, kasumi, ettevõtte tulumaksu jms kohta ning edastada need maksuhaldurile). Hetkel hõlmab pakett teabe edastamist liikmesriikide maksuhaldurite vahel.

4.6. 2016. aasta aprilli alguses⁽¹⁶⁾ tegi komisjon ettepaneku, et rahvusvahelised ettevõtjad avalikustaksid eriaruandes tasutava tulumaksu ning muu maksustamisteabe. Rahvusvahelised ettevõtjad, kes asuvad ELis või sellest väljaspool ning kelle käive ületab 750 miljonit eurot, peavad vastama kõnealustele täiendavatele läbipaistvusnõuetele. Kohustus laieneb ka ettevõtja tütarettevõtjatele või filiaalidele. Seda silmas pidades võttis komitee hiljuti vastu arvamuse maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemise kohta,⁽¹⁷⁾ milles innustab komisjoni olema äriühingute maksustamise läbipaistvuse nõude osas ambitsioonikam ja vähendama 750 miljoni euro künnist või kehtestama ajakava selle järkjärguliseks vähendamiseks.

4.6.1. Siiski peaks komisjon võtma arvesse ELi siseturu põhimõtteid ning liidu konkurentsivõimet. Ühepoolsed nõuded ELi sees võivad tuua kaasa ettenägematuid tagajärgi, kui väljaspool ELi asuvad ettevõtted sellest kohustusest vabastatakse. Seetõttu peaks kohustus hõlmama ka ELi mittekuuluvaid ettevõtjaid rahvusvaheliste kaubanduslepingute üle peetavate läbirääkimiste kaudu.

⁽¹³⁾ ELT C 303, 19.8.2016, lk 17.

⁽¹⁴⁾ JOIN(2014) 8 final.

⁽¹⁵⁾ SWD(2015) 144 final.

⁽¹⁶⁾ COM(2016) 198 final.

⁽¹⁷⁾ ELT C 487, 28.12.2016, lk 62.

4.7. Euroopa Komisjon teeb koostööd teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD), Rahvusvaheline Tööorganisatsioon (ILO), Maailma Terviseorganisatsioon ja Maailmapank, ning tugedab koostoimet eelnimetatud organisatsioonide vahenditega, mille eesmärk on hea äriühingute üldjuhtimine, läbipaistvus ja ettevõtja sotsiaalne vastutus⁽¹⁸⁾. Need vahendid vaadatakse korrapäraselt läbi ning neis on sätestatud sotsiaal-, keskkonna- ja inimõiguste poliitika valdkonna kohustuste ja läbipaistvuse osas ettevõtjatele esitatavad nõuded. Samuti soodustavad need riskiennetust ja -analüüsi ning neis on sätestatud hoolsusmeetmed. Nimetatud vahendid on suunatud esmajoones rahvusvahelistele äriühingutele, kuid neist võiksid juhinduda ka riiklikul tasandil tegutsevad ettevõtjad. Nende vahendite muutmisel tuleb alati keskenduda nende paremale rakendamisele.

4.8. Nii maailma kui ka Euroopa tasandil suurenevad nõudmised äriühingute läbipaistvusele kantakse üle eri liikmesriikides tegutsevatele ettevõtjatele. Euroopa Komisjon peaks aitama ELi liikmesriikide poliitikat juhtida ja koordineerida ning seeläbi vähendada lähenemisviiside lahknemise riski⁽¹⁹⁾.

4.8.1. Komisjoni vastutustundliku äritegevuse strateegia ja soovitused liikmesriikidele tekitavad riiklikul tasandil tihti arusaama, et vastutustundlikku ettevõtlust ja läbipaistvust peaks korraldama ja kontrollima ainult riik.

4.8.2. Ettevõtjad tõdeavad, et nemad ongi vastutustundliku ja läbipaistva käitumise vedajad. Seda tunnistati ka komisjoni teatises „Majanduskasvu- ja tööhõivepartnerluse rakendamine, muutes Euroopa ettevõtete sotsiaalse vastutuse eeskujuks“⁽²⁰⁾.

4.8.3. Iga ettevõtja peamine ülesanne on tuua kasu mitte ainult ettevõtte osanikele, vaid ka töötajatele, keskkonnale ja kogukonnale ning luua ja säilitada töökohti. Ka liikmesriigid peaksid looma kohased tingimused, mis soodustavad ja toetavad ettevõtjate jõupingutusi olla vastutustundlikud ja läbipaistvad.

5. Asjakohase äriühingute aruandluse raamistiku otsingud

5.1. Komitee tunnistab muu kui finantsaruandluse suurt tähtsust äriühingu aruandluses, sest see aitab luua täieliku ülevaate äriühingu tegevusest.

5.2. Ettevõtjate jaoks muutub äritegevust reguleeriv keskkond ühe keerukamaks. Sidusrühmade vajaduse paremaks käsitlemiseks tuleks kehtestada asjakohane äriühingute aruandluse raamistik, vältides ebavajalikku haldus- ja finantskoormust. Toetada tuleks ka ettevõtja sotsiaalset vastutust ja läbipaistvust ning äriühingud peaksid kasutama neid sotsiaalse riski vältimise ja enda säästva arengu tagamise võimalusena.

5.3. Viimasel kümnendil pööratakse üha rohkem tähelepanu muu kui finantsteabe eri aspektidele. Sotsiaalse ja keskkonnateabe avalikustamiseks on olemas mitu rahvusvahelist raamistikku, kaasa arvatud globaalne aruandlusalgatus.

5.4. Tõstatatud on küsimus, kas kõigile neile sidusrühmadele sobib sama aruanne või pigem aruannete kogu. Kas tuleks kehtestada mitmed aruanded või üks ühtne ja terviklik kontseptsioon – nagu core&more,⁽²¹⁾ mille pakkus välja Euroopa arvestuseksperitede liit (FEE) 2015. aastal?

5.5. Arutelus äriühingute aruandluse tuleviku üle tuleb arvesse võtta eri sidusrühmade erinevat teabevajadust, mis sõltub aruandva üksuse suuruselt ja olemusest.

⁽¹⁸⁾ Näiteks OECD suunised rahvusvahelistele ettevõtetele, ILO kolmepoolne deklaratsioon rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta.

⁽¹⁹⁾ COM(2011) 681 final.

⁽²⁰⁾ COM(2006) 136 final.

⁽²¹⁾ The future for corporate reporting – creating the dynamic for change, FEE, oktoober 2015.

5.6. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee rõhutab oma arvamuses muu kui finantsteabe avalikustamise kohta, et komisjon võiks algatada või hõlbustada protsessi, kuhu kaasatakse „mitmeid sidusrühmi, et määratleda paremini juhtpõhimõtted ja võrdlusstandardid, mis soodustavad võrreldavust ja pikemas perspektiivis ühtlustamist“⁽²²⁾.

5.6.1. Komitee on sellega seoses juba toonitanud vajadust korrigeerida ettevõtluse püsiväärtusi õõnestavat lühikesele perspektiivile suunatud mõtteviisi. Arvamuses töötajate osalemise kohta⁽²³⁾ kutsus komitee üles leidma võimalused, kuidas Euroopa poliitika saaks asendada praegu valitseva lähenemisviisi, mille kohaselt tuleb äriühingute läbipaistvus luua ühepoolselt nende aktsionäride jaoks, laialdasema käsitlusega äriühingust kui jätkusuutlikust ettevõttest selle pikaajalise arengu huvides.

5.7. Isegi kui jätkusuutliku äritegevuse tulevik on tihedalt seotud sotsiaalse keskkonna ja tarbijate austamisega, peaksid kõik edasised algatused teabe avalikustamise kohta keskenduma sidusrühmade tegelikele vajadustele.

Brüssel, 14. detsember 2016

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Georges DASSIS

⁽²²⁾ ELT C 327, 12.11.2013, lk 47.

⁽²³⁾ ELT C 161, 6.6.2013, lk 35.